

Memoria Post Grupal

Localizador grupo: 151.B00

Tema e Foco: o tema co que estivemos a traballar ao longo do cuadrimestre foi o das Comunidades Científicas. Quixemos centrarnos en estudar o organigrama e a estrutura dun grupo de investigación de Historia de América. Tamén decidimos analizar todos os factores, persoas e institucións externas que inciden no seu traballo.

1.- Post e comentarios:

1.1.- Escoller e colar 3 post do GT que definan a traxectoria do traballo do comezo ao final (formando un itinerario comprensible do tema tratado; non esquecer localizador e data). Para ser válidos deben ter comentarios que aporten da/os compañeiras/os da aula e respostas dos compoñentes dos GT.

- A escolma de posts é a seguinte:

Primeiro post: "Unha vez dixéronme que nas comunidades non mostras as túas habilidades" Eduardo Rey, investigador do grupo de Historia de América da Universidade de Santiago de Compostela

Localizador: 151.B02

Data: 19 de febreiro do 2015

A mediados dos anos 90 nace no seo da facultade de Historia e Xeografía da Universidade de Santiago de Compostela o departamento de Historia Contemporánea e de América. A partir del xurdiu o grupo de investigación de Historia de América liderado por Pilar Cagiao do que formou e forma parte, primeiro como bolseiro e actualmente como investigador consolidado, Eduardo Rey.

"Inmiscirse na investigación non se decide, cáelle a un" afirma Eduardo, que asegura que comezou facendo algúns traballos sendo pre-doutoral e que, por rutina, continuou no campo da investigación. Hoxe en día, dubida antes de corroborar que as horas que dedica a esta labor son bastantes a pesar de ser un traballo, poderíase dicir, irregular. "Ao longo do ano podería pasarme, aproximadamente, tres meses dedicado á investigación", aínda que sempre vai depender dos proxectos que estea desenrolando, xa que o grupo en si non conta cun plan común, senón que cada subgrupo aleatorio confecciona e elabora distintas ideas sempre relacionadas coa historia de América. "As reunións que realizamos son totalmente informais e, na súa maioría, tan só participamos Pilar e eu" afirma o investigador previamente a explicar que son Pilar e mais el quen levan a xestión do grupo e que co resto de membros manteñen unha relación de apoio e axuda profesional nos proxectos que o precisen. Na actualidade queren medrar como grupo e, para iso, invisten a maior parte do capital subvencionado en recursos humanos, como a contratación dunha xornalista que leva a cabo a comunicación externa do grupo. Ademais, algúns dos membros en formación, realizaron e realizarán viaxes ao estranxeiro para continuar coa labor de investigación dende alí.

Para poder coñecer mellor a comunicación interpersoal do grupo, continuaremos realizando entrevistas ao resto dos membros e poder, desta maneira, contar con todas as perspectivas para ter unha visión fiable da comunitade científica.

Segundo post: "Los historiadores escriben para sí" Patricia Calvo

Localizador: 151.B01

Data: 3 de marzo do 2015

Decía Patricia Calvo, la encargada de gestionar el grupo de investigación de historia de América, que después de estudiar Periodismo y hacer un máster en Historia Contemporánea, tenía una teoría: los historiadores escriben para sí. Se plantea, debido a esto, un grave problema de comunicación externa. Parece ser que los historiadores tienen como costumbre escribir complejo, redactar la información de manera que solo un público especializado pueda comprenderla. Es posible que tengan esa concepción de que cuanto más complejo sea el vocabulario, más calidad tendrá el escrito. Pero, si queremos que la información llegue al mayor número de personas posible, ¿por qué no esmerarnos un poco en utilizar formas de redacción más sencillas? "A pesar de que parezca difícil, puedes hacer un texto científico que sea divulgable", afirmaba la propia Patricia Calvo.

Aun así, que la comunicación de cara al exterior no sea buena, no es algo de lo que solo tengan culpa los historiadores. En realidad no vendría nada mal que los medios de comunicación se esmerasen un poco más en comprender a estos profesionales. Y es que parece ser que la relación entre periodistas e historiadores, no acaba de forjarse. Es aquí, entonces, cuando tenemos que pensar que, quizás, uno de los problemas de la comunicación en la comunidad científica, sea este. Porque si unos optan por escribir para sí y otros por no comprender lo que estos dicen, es imposible que la sociedad llegue a comprender algún día qué es lo que hace realmente un grupo de investigación de este tipo. Por eso Patricia nos decía que, en general, los grupos de investigación suelen tener bastantes problemas a la hora de entenderse con los medios. Ella, que ha hecho Periodismo, intenta que en su grupo, cuanto menos, no suceda esto. "Aplicar esas reglas básicas del Periodismo. Frases cortas, sencillas".

Porque pasa el tiempo, y las pautas siguen siendo las mismas. Si queremos que lo que estamos diciendo llegue a la gente, y llegue de verdad, somos nosotros los primeros que nos tenemos que esforzar para que esto sea así.

Terceiro post: Finalizando a nosa viaxe por (Hist)América

Localizador: 151.B05

Data: 17 de abril do 2015

Estamos preto de rematar o traballo que fomos xestando ao longo do cuadri mestre. Durante estes tres meses estivemos traballando co grupo de investigación HistAmérica co obxectivo de coñecer como se produce a comunicación entre os diferentes membros e como se van tecendo relacións persoais co entorno. Para iso, buscamos información sobre o seu funcionamento, afondamos sobre o concepto de ciencia, puxémonos en contacto co gabinete de prensa da USC, entrevistamos a unha xornalista de El Correo Gallego... Levamos a cabo un traballo de campo que

contextualizase as conclusións ás que queriamos chegar na fin de curso e, a partires deste momento, comeza a labor de análise.

Aínda nos quedan tarefas por facer. Temos concertadas as últimas entrevistas para a semana que vén. Hai varios aspectos que, por considerar de enorme relevancia, queremos recalcar. Un deles é a relación do noso grupo con universidades americanas. Aínda que foi obxecto de post do luns, estamos á espera de máis información por parte delas. Tamén queremos seguir puntualizando algunas das conclusións que sacamos a partires da entrevista con Lois Celeiro porque a importancia que xoga o gabinete de prensa dentro dos grupos de investigación é innegable. E aínda que temos unha visión global do funcionamento, queremos matizar certos aspectos que nos resultaron salientables. E, por último, entrevistar a un profesional do sector, un xornalista científico que nos axude a trazar as últimas pinceladas do traballo.

Entre o que levamos feito e as últimas tarefas que nos quedan por levar a cabo, as conclusións comezan a irse esbozando. Aínda que non son as definitivas, o mundo da investigación resultounos moi interesante e atopámonos cun campo de traballo que ata o momento era descoñecido para nós. Tamén fomos capaces de entender a incuestionable relevancia da comunicación e da difusión de coñecemento. Pero, sobre todo, comprendemos a grande carencia que existe en torno ao concepto de ciencia.

- Explicar, após, os motivos da escolla consensuada dos post do grupo, individuais, grupais ou LR -lecturas recomendadas-, atendendo ás liñas de publicación perseguidas e amosando o itinerario ou proceso realizado no traballo

Decidimos escollereses tres posts individuais porque cremos que son os que mellor reflexan o noso traballo ao longo do cuadrimestre. Resumen, relativizando e sintetizando o que se pode, todo o que levamos feito. O noso primeiro obxectivo foi coñecer de preto como funcionaba a comunicación dentro do grupo de investigación de Historia de América. Como se pode apreciar se se fai un seguimento do noso estudo, esta meta inicial foise modificando co paso dos días de traballo e decidimos ir engadindo información complementaria e análises paralelos de temáticas relacionadas coa nosa intención principal coa fin de conseguir un traballo o máis completo posible.

Creamos que a nosa liña de publicación queda clara nos tres posts elixidos. Primeiro queriamos comenzar co principal: coñecer aos membros do grupo. É por iso que as primeiras entradas llas dedicamos a explicar en que consistía o seu traballo, quen integraba HistAmérica e cal era o seu funcionamento. Consideramos que isto era esencial para que os nosos compañeiros comprendesen o noso traballo e se aproximasesen, na medida do posible, ao noso estudo. Para poder facer eses primeiros posts documentámonos sobre os grupos de investigación en xeral, a súa creación e recente reestruturación e despois decidimos concertar entrevistas cos membros que estiveron dispostos a aceptar a nosa colaboración, que non foron todos. É por este motivo que escollemos a entrada coas declaracóns de Eduardo Rey como primeira, porque é a que más específicamente fala do grupo e a que mellor condensa a primeira etapa do noso estudo.

Aínda que HistAmérica tiña un organigrama definido, o seu funcionamento estaba lonxe de ser tan institucional e planificado como nós pensabamos. É por iso que despois de entrar en contacto cos seus integrantes e comprender a rutina diaria do grupo, decidimos que era interesante ir coñecendo que redes tecían co seu entorno. Dende as universidades estranxeiras coas que tiñan un convenio, pasando por conferencias, charlas, relación co gabinete de prensa da USC, co xornalismo e mesmo cos medios de comunicación. É probable que esta tarefa fose a máis enriquecedora de todas as que levamos a cabo. Ao poñernos en contacto coas diferentes institucións e organismos atopámonos con opinións moi diferentes respecto ao traballo de investigación que nos incentivaron a implicarnos máis e a comprender que gran descoñecida é para o mundo estudiantil e mesmo para a profesión xornalística a importancia da ciencia no sentido máis amplio da palabra.

Coa intención de ir publicando entradas que resumisen esta segunda etapa, escollemos o segundo post. Parte dunha entrevista feita a unha figura indispensable e clave para o bo funcionamento da comunicación dentro e fóra de HistAmérica: Patricia Calvo. Como xornalista e doutorada en Historia, dounos unha visión moi próxima á realidade. Foi o noso punto de partida para o coñecemento e aproximación ao entorno complexo e variado que rodeaba ao grupo.

Finalmente, o noso terceiro post é unha entrada resumo. Queriamos rematar as xornadas de publicación no blog cun escrito que sintetizase, na medida do posible, o traballo que nós fomos tecendo ao longo destes tres meses. Pero ademais, tamén queriamos reflexar, como se puidese, que foi o que a nós, como estudiantes de xornalismo, nos deu este traballo. Con esta premisa, e intentando ser o más fieis posibles á liña de publicación, resumimos en grandes trazos o noso itinerario académico.

1.2.- Do mesmo xeito describir a estratexia (liña de publicación) perseguida nos comentarios realizados a outros GT (individuais, grupais, LR's) e analizar brevemente os comentarios recibidos desde os outros GT (individuais, grupais, LR's). Explicar os motivos da escolla realizada destes comentarios remitidos e recibidos (1 páx.).

Os comentarios, tanto os realizados como os recibidos, foron unha forma de reciprocidade e interacción cos compañeiros. Cremos que, nalgúns ocasións, axudáronos a ver o noso traballo dende unha perspectiva máis afastada e obxectiva que a nosa, que estabamos implicados na análise do grupo.

Primeiro centrarémonos en falar da liña de publicación a seguir nos comentarios que nós lle fixemos ao resto de compañeiros. E esta non é outra que a de tecer unha relación estratégica con outros grupos. Cremos que os más enriquecedores, nos dous sentidos, foron os que lle fixemos ás rapazas que tamén trataban o tema da Comunidade Científica e que pertencen ao Seminario 2. O intercambio de impresións, polo menos da nosa parte, foi moi positivo. Tamén coas nosas compañeiras dedicadas ás Expectativas do Xornalismo, que publicaron varias entradas baseadas no traballo do xornalista científico, un algo semellante á labor que estabamos a facer nós.

Quixemos, en todo momento, darles o noso punto de vista. Nalgúns casos dende a experiencia, dada pola vivencia de situacións semellantes ás que narraban outros compañeiros, e noutros dende os coñecementos que nós tiñamos asumidos respecto a algunhas materias que considerabamos interesantes para eles. En liñas xerais, non remitimos a demasiadas páxinas nin fixemos escolma de enlaces. Dende o minuto un a nosa intención era desenvolver unha actitude crítica respecto ao traballo dos demás fundamentada nos nosos principios, ideas e coñecementos.

En canto aos comentarios recibidos, eliximos aqueles que incluían ideas adicionais ás que nós expoñiamos nas entradas, os que engadían algúun que outro enlace que usamos para ter unha noción máis axeitada da impresión de quen nolo ofrecía e mesmo aquelas aportacións que intentaban relacionar o contido dos nosos posts co da materia. Tamén valoramos enormemente, porque consideramos que é a maneira máis próxima de traballar, todas as experiencias persoais, críticas e opinións recibidas do noso traballo. De feito, engadimos más abaixo algúun que outro comentario que sementou bastante polémica.

Ademais, escollemos eses comentarios porque supoñen unha forma de colaboración tanto das temáticas más próximas á nosa coma dos compañeiros que estaban más desvinculados do noso traballo. Despois dunha valoración conxunta, eliximos os que eran más completos.

Polo tanto, fixemos a escolma en base ás ideas que acabamos de expoñer. Puxemos en común as nosas impresións e intentamos que, tanto nos recibidos coma nos realizados, houbese unha verdadeira retroalimentación. É dicir, que o contido reflexado neles si nos servise para mellorar o traballo ou, simplemente, para enriquecelo.

Gustaríamos facer mención ao grupo que traballou o mesmo tema ca nós. Cremos que o exemplo máis claro de reciprocidade foi a entrevista conxunta que lle fixemos a Lois Celeiro, o xefe de prensa do gabinete de comunicación da USC. Ante outras alternativas, os comentarios servíronnos para pór en común as nosas impresións e analizar por separado un tema que, finalmente, os dous grupos vimos coa mesma óptica. Aínda que os investigadores cos que colaboramos son moi diferentes, as conclusións xerais respecto a como se trata a ciencia e a súa relación coa comunicación acabaron por ser moi semellantes.

- Seguidamente, colar 4 comentarios realizados e 4 comentarios recibidos. Identificar data e localizadores dos post onde se inxiren os comentarios.

Comentarios realizados:

- 1) Comentario feito por Pablo Casas Quiroga (151.B04) no post publicado por Paula Rey Muras (152.A02), '*Investigacións que non chegan á sociedade*', o 4 de marzo de 2015.

Tras ler a entrevista co coordinador do voso grupo de investigación o primeiro que nos chama a atención é que chegan a conclusións moi similares ás do grupo de Histamérica que estamos a analizar nós. Por unha banda a comunicación entre eles é correcta, por seren grupos de 5 membros. Pola contra, difiren un pouco no tema da distancia. O grupo

de investigación que analizamos percibe a cercanía como unha vantaxe, xa que as reunións son más sinxelas. De feito teñen un membro en Lugo que fai más difícil a comunicación. A comunicación con outros grupos tamén é fluida. É certo que a universidade valora moi pouco a comunicación cara o público, vense moi poucas conferencias e coloquios dos grupos de investigación. Quizais estes actos serían a clave para xerar interese, e non tanta publicación especializada. Certo é que da máis prestixio, pero só sempre dentro dos círculos (valia a redundancia) especializados e nunca chegan a sociedade.

- 2) Comentario feito por Tania Brandariz Portela (151.B01) no post '*Viajemos a Hanoi*' publicado por Ariadna Arias Rial (151.F03) o 23 de febreiro de 2015

Tengo que decir que en cuanto vi el video de introducción que subisteis el otro día, me vinieron a la cabeza un montón de ideas que podían dar pie a debate.

Es verdad que profundizar en la noticia no es algo que caracterice al periodismo actual, que destaca más que nada por esa superficialidad a la hora de tratar los temas. Aun así, creo que hay otro aspecto que indirectamente tratáis en vuestro anterior post, y que considero de igual o mayor importancia de cara a futuras entradas o debates que realicéis. Quiero hablar de él porque llevo desde la semana pasada con ello en mente, y porque me parece realmente importante. Cuando dejáis caer el tema de qué creemos que sería del periodismo si no existiesen soportes, la mayor parte de la gente no responde, se queda atrapada en un mar de dudas o simplemente piensa que sin prensa escrita, radio y televisión, no existiría el PERIODISMO. Creo que es muy importante hacer hincapié en este concepto, pues parece que no todos tenemos la misma idea de él. Quizás sería bueno que le dieseis una vuelta, porque para mí, por ejemplo, periodismo es contar historias, independientemente de que exista un canal que facilite su difusión. Siempre que haya historias, habrá periodismo. Esta es solo una opinión, que me parece que no toda la clase comparte, y que podría ser muy interesante que trataseis.

- 3) Comentario feito por Sofía Caamaño Deus (151.B02) no post '*¿Tú, como profesional, cómo te mides?*' publicado o 15 de abril de 2015 por Amanda Sobral Díz (152.A05).

Sen comunicación, a investigación e os avances que surxen a partir da mesma non se transmitirían á sociedade e, polo tanto, ningúén podería beneficiarse delas. Concordo coas miñas compañeiras cando falan sobre a frustración que se debe sentir ao estar traballando en este ámbito dun xeito continuado e exhaustivo e que non se recoñezan méritos que conlevan. Non obstante, tamén é certo que en moitas ocasións son os propios investigadores os que se ciñen de xeito intrínseco a materia que tratan e utilizan vocabulario técnico de difícil comprensión para a sociedade en xeral e para os xornalistas en particular, así o dicía a experta en comunicación de El Correo Gallego, Yolanda Casal.

- 4) Comentario feito por Laura Filloy Martínez (151.B05) no post '*José Carlos Bermejo, historiador de la USC: "El concepto de grupo de investigación en Humanidades, a mi modo de ver, no tiene ningún sentido"*' publicado por Nieves Rodeiro Meijide (152. A03) o 20 de marzo de 2015.

As declaracóns de Bermejo resúltanme, cando menos, sorprendentes. Parece dar a impresión de que a palabra ‘investigación’ é un concepto moi restrinxido á hora de falar das Ciencias Sociais e creo que incorre nun erro ao facer tal afirmación. Polo menos, e ante unha posición totalmente persoal, non estou en case nada de acordo co que di.

Creo que os grupos, as colectividades, son tan necesarias nun coma noutro ámbito e máis se se está levando a cabo un traballo de investigación. Precísase, para iso, unha labor inxente de documentación, busca de datos... E, en moitas ocasións, non está de más repartir o traballo e contrastar hipóteses cos compañeiros. E isto é unha regra, ou característica, chamémoslle como queiramos, que comparten os matemáticos e os historiadores. Por que hai que facer diferenzas? É certo que o financiamento é un mundo diferente porque nun campo precísase dunha maquinaria que non se precisa do outro. Pero... En que máis os queremos distinguir?

Que uns se dediquen a bucear en libros, a traballar con colectivos, a buscar no ordenador e outros a usar microscopios ou fórmulas só nos indican que usan diferentes métodos. E o traballo en equipo é, baixo o meu punto de vista, necesario nos dous casos. E de verdade, creo que hai un problema enorme co concepto de ‘ciencia’.

Descoñezo se na USC hai moitos grupos de investigación unipersonais pero nós estamos traballando con historiadores e si fan un traballo colectivo. Creo que o seu dato de Bermejo é unha xeneralización un tanto abrumadora e denota certo sesgo interpretativo.

En resumo... Deixemos de facer diferenzas entre ciencias e letras porque estas últimas tamén utilizan os seus instrumentos (métodos, hipóteses, conclusóns...) para poder dar froito. E economicamente démoslle axuda aos dous, equitativamente e en función das súas necesidades. Sinto que en casos coma este a burocracia empaña a verdadeira realidade.

Comentarios recibidos:

- 1) Comentario recibido de Nieves Rodeiro Meijide (152.A03) no post ‘*Ciencias, letras e comunicación*’ publicado por Pablo Casas (151.B04) o 15 de abril de 2015.

El tema que tratas en el post me hace pensar en varias cuestiones interesantes, Pablo.

Por un lado, el investigador Martín comenta que “los alumnos de ciencias tienen amplios conocimientos en letras pero no se puede decir lo mismo al contrario”. Si bien no entraré en uno de esos debates sobre si los de ciencias no deberían estudiar en bachiller historia o lengua castellana, me gustaría basar mi argumentación en una investigación que he encontrado y de la que he obtenido varias cuestiones que me parecen muy acertadas.

Dice así: “Sabemos que el lenguaje es importante en todos los niveles de la educación y de la vida misma, y a pesar de ello no se le considera como básico y fundamental en la enseñanza de las disciplinas científicas. Muchos profesores de ciencias se quejan ante la pobreza de vocabulario de sus estudiantes, la falta de habilidad para captar el sentido de la frase y el empleo de signos de puntuación, su incompetencia para tomar

apuntes, la falta de destreza para la escritura impersonal, e incluso las dificultades en la lectura y comprensión de los libros de texto e inseguridad en el debate. Por lo que podemos deducir que la mayoría de sus reclamos se refieren a problemas relacionados con el uso del lenguaje científico.”

Esto me induce a pensar que el problema no es una especie de guerrilla en si los de letras saben más de ciencia o si los de ciencia saben más de letras. Creo que este es un debate vacío y además como evidencia el fragmento que he puesto arriba, el ámbito de las ciencias necesita efectivamente mucho de lo que las letras aportan en cuanto a conocimientos comunicativos.

Tampoco estoy de acuerdo en lo que dicen sobre que se debería exigir una mayor cultura científica. Obviamente, necesitamos mejorar mucho en ciencia como sociedad pero honestamente, me parece un intento de excusarse ante el problema que ellos tienen a la hora de comunicar. Y bien, ¿qué habría que hacer ante este problema? Pues bajo mi punto de vista es bastante complicado educar eficientemente a una masa con una escasa cultura científica y, sin embargo, sí me parece mucho más inteligente resolver el problema desde la base. Es decir, enseñando a los propios profesores a transmitir ciencia, a saber comunicar y a hacer que los científicos y las nuevas generaciones también sepan. Esto hará que tanto Martín y Lucía, o cualquier científico, no tengan que decir que les da reparo comunicar o que no saben acortar las páginas de su investigación. Y para esto no sólo hay que dar más importancia a cómo debatir, como argumentar, como hablar en ciencias; sino también empezar por entender los propios conceptos de los que tratan. El artículo dice lo siguiente sobre este aspecto:

“Con respecto al papel del profesor de ciencias cabe mencionar que, el docente de ciencias experimentales, al igual de que los de las demás áreas disciplinares, debe reconocer y reflexionar frente a su rol como comunicador de la estructura semiótica de su asignatura, asumiendo no solo los contenidos conceptuales sino también los lenguajes que se entrelazan inevitablemente en el acto comunicativo desarrollado en el aula, para así evidenciar y actuar de forma más oportuna en los procesos de enseñanza y facilitar mejores aprendizajes en sus estudiantes.”

Finalmente, otra de las soluciones a este problema es el papel del periodista. El papel del periodista como comunicador de las investigaciones. Ante la falta de rigurosidad de la que hablábais, veo también dos posibles soluciones: la especialización del periodista en ciencias, que permitiría ser próximo al campo del que habla y además saber comunicarlo a un amplio público y, por otra banda, el papel del psicólogo social que he descubierto gracias a otro artículo y que me parece que podría ser muy eficaz. Aquí se habla de que este psicólogo jugaría un papel importante como comunicador y, lo que más me interesa, como mediador que sea el nexo entre el científico y el periodista.

Por lo tanto y ya en resumen, el tema que tratas se puede abordar desde el ámbito educativo (esta es la investigación que tomo como base: http://portales.puj.edu.co/dhermit/Ponencias%20Finales_congreso_Educyt/EI%20rol%20comunicador%20del%20docente%20de%20ciencias,%20estado%20del%20arte%20.pdf) y por otro lado desde un periodismo especializado y la figura del psicólogo social

(aquí el artículo que me parece interesante para este aspecto: <http://grupo.us.es/grehcco/ambitos07-08/gila.pdf>).

- 2) Comentario recibido de Nerea García Barragáns (151.F04) no post publicado '*Cando a información ten un prezo*' por Tania Brandariz Portela (151.B01) o día 8 de abril de 2015.

"El Correo Gallego non quixo publicar un tema que a HistAmérica lle interesaba bastante que saíse en prensa"

Me gustaría partir de lo que para vosotros es la causa de la mala relación entre el medio en cuestión y el grupo con el que trabajáis. Pues bien, el Correo Gallego no es santo de mi devoción pero el hecho de que rechazasen publicar ese tema quiero pensar que pudo haber sido porque consideraban que no tenía la importancia necesaria como para hacerlo. Tal y como se indica en el post la parte interesada en que ese contenido fuese publicado era HistAmérica. Si la parte interesada por difundir ese contenido no fuese un grupo de investigación y fuese, por ejemplo, una farmacéutica que ha añadido un componente extra a su multivitamínico, ¿estaríamos ante la misma situación? ¿Verdad que en el caso de la farmacéutica no nos sorprende la oferta de la publinoticia?

No tengo ningún interés en defender a El Correo Gallego porque no voy a poner la mano en el fuego por algo que desconozco pero considero que en este caso no contáis con la confirmación de que esa situación haya sido como la estáis planteando ya que tal y como añadís "Na entrevista a Yolanda Casal non puidemos chegar ao fondo do asunto".

Desde mi posición de estudiante no puedo afirmar ni desmentir que este tipo de prácticas sean habituales en los medios de comunicación ya que no tengo constancia de ello. No imagino el periodismo como una realidad perfecta donde la ética y los principios del oficio sean la piedra angular del día a día de los periodistas como tampoco me imagino un mundo corrupto donde se trafica con información.

Dicho esto, considero que los periodistas y los medios deben comprometerse con las minorías y dar voz a aquellos colectivos que tienen algo que contar pero sin olvidar nunca que eso que se cuente debe ser relevante y debe ajustarse a unos mínimos de calidad. Quizá deberíais haber confirmado totalmente que lo que os contaban en HistAmérica era cierto antes de lanzar la bomba pero está claro que esa es mi opinión.

- 3) Comentario recibido de Belén Araújo Herrero (151.F01) no post '*Dedico a la investigación todo lo que puedo porque me apasiona y porque nos meten mucha caña*' *Pilar Cagiao Vila, coordinadora de HistAmérica*' publicado por Pablo Campos Nieto (151.B03) o 23 de febreiro de 2015.

"Entiendo lo demoledor que debe ser para un grupo de investigadores que dedican tanto tiempo, esfuerzo e ilusión a su trabajo, no encontrar ningún lugar donde publicar sus reflexiones. Precisamente Pablo, creo que has dado en el clavo al referirte a este tema.

¿Realmente existe un espacio donde la comunidad científica pueda plasmar sus avances y que éstos lleguen a un público general? Es cierto que existen espacios de

divulgación como <http://naukas.com/> que sirven de plataforma para que algunas novedades científicas lleguen a un mayor número de lectores, pero no dejan de ser curiosidades. ¿Cómo vamos a conseguir apoyar a estas comunidades si las grandes investigaciones que realizan no llegan más allá de sus propias fronteras?

Me gusta mucho vuestro tema y me gustaría saber más sobre este colectivo. Creo que realiza una gran labor y no merecen la atención mediática que deberían cuando la ciudadanía realmente la está reclamando.

- 4) Comentario recibido de Paula Rey Muras (152.A02) no post '*HistAmérica en los apuntes*' publicado por Pablo Campos Nieto (151.B03) o día 23 de marzo de 2015.

Estou de acordo contigo Belén en que o “primeiro mundo”, non pode impoñerse, nin impoñer os seus criterios sobre o “terceiro mundo” en canto ó desenvolvemento e a ComDev. Pero tamén opino, que pese a que nunca debe impoñerse, en ocasións podo entender que se esa sociedade non é capaz ou non quere ou non sabe como acadar o desenvolvemento teña que ser outra persoa ou persoas doutra sociedade as que lle mostren dalgún xeito como facelo.

De feito nos apuntes da materia estivera lendo para facer as preguntas do debate da película Born into Brothels e cheguei a conclusión de que unha comunidade chega a formar as nosas expectativas na vida e que non podemos desprendernos de toda esa influenza individualmente e fácilmente, necesitamos que se nos mostre outra realidade para ir pouco a pouco recoñecéndonos como individuos autónomos noutras comunidades (escola, universidade, empresa) e así romper lazos coa antiga comunidade, se fora negativa para nós ou non nos permitirá avanzar.

No caso da película Born into Brothels é unha fotógrafo a que acode a ese barrio de prostitución na India, donde hai nenas moi xoves, para ensinarllas técnicas de comunicación mediante a fotografía e que así sexa posible un cambio social, un desenvolvemento, nos nenos cos que traballa a fotógrafa ou coas persoas ás que chegue. A iso me refiro con que pode ser necesario que unha persoa externa a sociedade incida na comunicación e o desenvolvemento desta.

2- Cren que acadaron ao través do intercambio de LR's, 1) aclarar conceptos ou temas tratados na materia e 2) orixinar finalmente, e nalgún caso, unha “comunidad interpretativa” con seguimiento posterior nos post do blogue e nas relacións acordadas entre grupos?. (explicar en media páxina).

Despois de falar en grupo chegamos á conclusión de que as lecturas recomendadas servíronos para fixar, sobre todo, conceptos como *relación interpersonal*, diferencia entre *comunicación* e *información* e *comunidad*. Aínda así, é verdade que algunas lecturas e algúns filmes foron más proveitosos que outros: "Born into Brothels" ou "The visitor" son dous exemplos de películas que nos permitiron aclarar os conceptos que o profesor explicara na clase. Temos que dicir que, pese a isto, o que contribuí sen dúbida a que os conceptos quedasen asentados en nós e non fosen simples ideas efémeras foi o posterior debate deles na aula. Compartir as visións persoais das lecturas

ou dos filmes co resto dos compañeiros foi unha experiencia que, aínda que en principio parecía que ía ser inútil, non o foi en absoluto. O capitalismo, a prostitución ou as relacións entre persoas de distintas culturas, foron algúns dos temas que deron pé a bos debates e, sobre todo, que nos inculcaron ideas importantes de cara á materia de Comunicación interpersonal. De feito, queremos resaltar que nos pareceu moito más útil esta parte da materia que a que se dedicou simplemente a explicar os apuntes en clase (igual, dende o noso punto de vista, algo más confusos).

Pasando ao tema da comunidade interpretativa, pensamos que de cara a formar unha rede común non se conseguiu absolutamente nada. Por desgracia cada quen mira polo traballo propio, e a xente intenta extraer do material o que lle poida servir para o si mesmo. Pensamos que conseguir unha comunidade era un dos fins primordiais desta materia, porén, cremos que no sentido amplo da palabra isto é imposible de conseguir, polo menos na universidade, xa que a xente, por desgana, egoísmo ou falta de visión colectiva e en grupo, non contribúe a que isto sexa así.